

brugene, fordi disse Brug ellers ikke vilde blive oprettet, er det fuldstændig inkonsekvent ikke lige saa godt at ville give det til Byerhvervene.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det forbavser mig, at det ærede Medlem Hr. Korsgaard vil hævde, at der ikke gives noget til Byerhvervene. Med Hensyn til Tilvejebringelsen af Boliger tror jeg dog, at det, der dertil er anvendt — og det er efterhaanden ikke helt smaa Beløb —, er saa godt som udelukkende anvendt til Opførelse af Boliger i Byerne. Hvis det ærede Medlem vil hævde, at det, der er givet til Opførelse af Boliger for unge Husmænd paa Landet, er Tilskud, som Landbruget nyder godt af, er jeg ganske uenig med ham deri; men vil han hævde det, saa maa han tilstaa, at det, der gives til Opførelse af Boliger i Byerne, er Tilskud til Byerhverv — ellers forekommer det mig, at hans Standpunkt bliver ganske inkonsekvent. Og med Hensyn til at yde Laan til dem, der begynder en Virksomhed, da er det jo ikke noget, der er enestaaende for Landbrugets Vedkommende. Vi har givet Laan ogsaa for Fiskeriets Vedkommende, vi har i Dag — saa vidt jeg husker, var det i Dag; man kan snart ikke holde de forskellige Dage ude fra hinanden, vi drøfter jo de samme Spørgsmaal — ved tredie Behandling vedtaget et Fiskerilaan, som ikke gavner dem, der sidder i Erhvervet, men hvorved man vil give Støtte til Nybegynderne i Erhvervet. Vi giver Laan til Byerhvervene under den Krise, der nu er over os; og der gives, som det ærede Medlem vil vide, direkte Laan af Statskassen til Virksomheder, som Industrien selv vil anbefale til saadanne Laan. Men jeg er af den Opfattelse, at der her slet ikke er Tale om Støtte til selve Erhvervene. Jeg gentager, at Gaardmænd og Husmænd, som driver Landbrugserhverv, har ikke for en Øres Gavn eller Skade af de Bevillinger, her gives; thi disse Bevillinger har et helt andet Formaal. Naar man derimod fra Industriens Side — for det er vel det, det ærede Medlem Hr. Korsgaard ønsker, naar vi skal tale rent ud — ønsker f. Eks. Toldforhøjelse eller Importforbud, eller jeg ved ikke, hvad det er, det ærede Medlem ønsker, der i saa Henseende skal ydes som Erhvervstilskud, er det noget, der gavner den enkelte Erhverver og giver ham en Fordel. Det er af en ganske anden Karakter. Hvis Landets Gaardmænd og Husmænd vilde møde op for Regering og Rigsdag og sige: Vi har lidt enorme Tab i Aar — og

jeg tror, at et meget stort Flertal af dem vilde kunne gøre det og ønske Statsstøtte... (*Vilhelm Rasmussen*: Det er lovet dem!)... har det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen lovet dem noget, maa han selv staa til Ansvar for det; men hvis de altsaa møder og siger: Vi har lidt saadanne store Tab, og vi ønsker Statsstøtte, enten direkte Pengehjælp eller en Foranstaltning af en eller anden Beskaffenhed, der kan hjælpe, saa er der Tale om et Erhvervstilskud. Hvis man tror paa, at Staten kan hjælpe Erhvervene, saa lad os tage fat og give Støtte til baade det ene og det andet, saa kan vi jo se, hvor længe det holder. Men jeg mener, at de, der tror paa det, ser forkert; det er ikke Staten, der skal bære Erhvervene, men Erhvervene, der skal bære Staten. Maa jeg endnu til det ærede Medlem Hr. Bording sige, at jeg tror, det vil fremgaa af mine Udtalelser vedrørende det foreliggende Lovforslag om Ekspropriation, at hvorvel jeg anerkender Betydningen af, at Brug, der er for smaa, kan bringes op til en heldig Størrelse, vil jeg alligevel anse tvungen Ekspropriation for noget, der rummer en større Fare samfundsmæssigt set end de Goder, der vil opnaas.

Formanden: Det vilde være ønskeligt, om denne Forhandling kunde tilendebringes i dette Møde, der er endnu indtegnet 4 Talere, deraf de 2 for korte Bemærkninger. Jeg vil henstille, at man fatter sig saa kort, at det vil kunne undgaas at tage Sagen til Behandling i et senere Møde i Dag.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Korsgaard: Den højtærede Landbrugsminister vil vedblivende ikke erkende, at der her virkelig gives Tilskud til de erhvervsdrivende, altsaa i det givne Tilfælde til Husmændene. Der er intet Menneske i dette Land, formoder jeg, som vil hævde, at Virksomheder, der i sig selv kan gaa, skal have Tilskud, for at Erhvervslivet kan trives bedre. Det, man i denne Forbindelse diskuterer, er, om man bør støtte et vist Erhverv, som ikke kan gaa uden Tilskud, eller man ikke bør det. Heroverfor stiller den højtærede Minister sig afgjort paa det Standpunkt, at hvor det drejer sig om Husmandsbrug, giver han for det første en Pengegave og for det andet gennem en Aarrække Lempelser i Renten derved, at Husmanden ikke skal give saa høj Rente som den, han skulde give, hvis han skulde dække Statens Udgifter.